

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja: Za celo leto 18 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedej in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 222.

V Ljubljani, v sredo 29. septembra 1886.

Letnik XIV.

Državni zbor.

Danes sošli so se državni poslanci zopet na Dunaji, in lahko rečemo, da že zdavnaj ne tako v kočljivem položaju, kakor ravno letos v osmem letu Taaffejeve vlade. Položaj je tako kritičen, da že zdavnaj ne tako. Lahko je mogoče, da bi se nekaj razbilo, preden bo leto okoli, naj si že bo potem Taaffejev kabinet ali pa državni zbor; nemože pa tudi ni, da ne bi šlo oboje drug za drugim. Narodi avstrijski bi hiteli zopet k volilni mizi, na Dunaji bi pa sestavljali novo ministerstvo: oboje jako dvomljivo, kako bi se obneslo, konservativno ali liberalno. „Železni obroč“, ki je 7 let krepko skupaj držal vse razne klube na desnici v državno-zborski palači: češkega, poljskega, Hohenwartovega, klub desnega središča (Liechtensteinovega), jel je kazati pomenljive razpokline in le nekoliko napora od kake strani, pa pojde narazen na kosce, iz katerih se bodo napravili žrebliji za mrtvaško krsto sedanji večini državnega zbora in kabinetu Taaffejevemu. Ali v škodo ali v dobiček Avstriji in njenim narodom, kdo bi si upal danes prerokovati — še skoraj tudi ugibati se ne dá.

Nikar ne mislite, da smo morda samo Slovenci nezadovoljni pod Taaffejevo vlado. Nezadovoljni so vsi Slovani kar od kraja, ker se vsi prevarjene smatrajo v tem, česar so sedem let željno pričakovali. Poljaki so nezadovoljni zaradi petrolejskih razmer, ker so tako rekoč izročeni Madjarom na milost in nemilost. Nezadovoljni so tudi, ker se po njihovih mislih premalo stori za urejevanje rek in hudournikov, ki so v poslednjem času toliko škode napravili po deželi.

Vsega ni kriva vlada, ali Poljaki sploh so vendar tega mnenja. Slovenci in Hrvatje v Dalmaciji in na Primorskem imamo bolečin, da komaj sami vemo koliko. V narodnogospodarskem, kakor tudi v narodnostnem oziru smo prava podoba svetopisemskega Joba. Kjer se dotaknemo, nič kot rana pri rani in vse nas boli. V narodnogospodarskem oziru propada nam kmetija za kmetijo, peša nam obrt za obrtjo in velika industrija in trgovina pa tudi pojema vsled neugodnih železniških tarifov. Davki, no, pri teh je dovolj, da jih le imenujemo! Poljske

pridelke spravila je prosta trgovina in inostranska konkurenca na nič! Naj kmet še toliko pridela, nič si ne more pomagati, ker za pridelano žito komaj lastne stroške povrnjene dobi, kje pa naj išče denarja za davek, posle, obleko, obresti in druge opravke? Živini je cena tudi zdatno padla; toda tu bi se že še dalo kaj pridobiti, če bi bila le živinoreja pri nas bolj razvita.

Tako je pri nas v narodnogospodarskem oziru. Kako je pa v narodnostnem. Ti ljubi Bog! tega pa kar premišljevali ne smemo! Vseh sedem let Taaffejeve vlade sučemo se vedno v jednom in istem kolobarju, ter iz njega ne pridemo do vstavnih pravic in do miru, dasiravno imamo vlado „nad strankami“ Slovanom prijazno ter jo slovanski poslanci podpirajo.

Enako nezadovoljni, kakor Poljaki, Slovenci in Hrvatje, so tudi Čehi. Tudi njim gré za nohti v narodnostnem, kakor tudi v narodnogospodarskem oziru. Res se mora reči, da Čehi so še največ dobili, a vendar tega nikakor še ne, kar jim gré po pravici.

Nemci tudi pri njih nočejo veliko vedeti o ravnopravnosti po šolah, uradih in javnem življenju, temveč hočejo porsod, da bi se nemškemu jeziku vse klanjalo. Odločno prav se mora dati Čehom, da se tako vro, tako krepko potegujejo za narodne pravice, n. pr. tudi na bodočih bankovcih. Česki je narod med vsemi narodi mnogojezične Avstrije za Nemci največji in tudi največ davka plačuje. V zahvalo za to na papirnem denarju njegove vrednosti niti v svojem jeziku zapisane nima, kakor tudi drug nobeden razun Nemcev in Madjarov. Mar li je tudi to sad Taaffejevega nadstrankarskega stališča?

V narodnogospodarskem stališču gré pa Čehom do živega sladkorna obrta in pa avstro-ogerska banka, ktere tretje glavno ravnateljstvo bi radi v Prago dobili. Oba ta predmeta sta pa v najtesnejši zvezi z novo državno pogodbo med Avstrijo in Ogersko, ktera se bo morala že bodoče leto skleniti. Pri obeh predmetih pa misli Taaffe po stari navadi s Čehi postopati, t. j. ne zmeniti se za-nje in njihove opravičene želje in — s tem naj bi bila stvar rešena? Čehi so pa temu nasproti trdno sklenili, od slej na dalje vse drugače postopati, kakor so se pri

svojih tirjatvah do sedaj obnašali. Sklenili so, saj tako pišejo vsi časniki, da, če jim Taaffe odbije polajšave pri sladkorni obrtniji, ali pa zahteve pri avstro-ogerski banki, da prestopijo k opoziciji. S tem bi bil razbit „železni obroč!“ Tega razbiti se pravi pa toliko, kakor dosedanji poslaniški zbornici ves drug obraz dati. Kjer se pa to zgodi, je navada tako, da ministerstvo odstopi.

Taaffe bi morda še prijenjal, če bi mogel; ali njemu so po Madjarih roke zvezane, da se nič več ganiti ne more; vsaj vse tako kaže. To ga bo pa ravno kot ministerskega predsednika sedanje vlade vničilo in ga mora vničiti, kajti če ga ne bodo vničili s svojim izstopom Čehi, če jim namreč bo vlada privolila, kar bodo zahtevali, vničili ga bodo pa Madjarji, ki se bodo z vso odločnostjo češkim tirjatvam uprli in bodo Taaffeja k odpovedi prisilili, kakor hitro bi se dosedanjim dogovorom izneveril. Kakor hitro se toraj „Česki klub“ iz sedanje zveze in večine na desni izloči in k opoziciji pristopi, vtegne se nam pojaviti slučaj, kakor smo ga doživeli ob poslednjem sklepanju državne pogodbe z Madjari leta 1878. Tudi tadani vladni se je primerilo, kar se vtegne sedaj zgoditi, da je prišla ob udano staro večino. Državna pogodba se je sklenila takrat s pomočjo Poljakov in takoj na to prišla je na vrsto berlinska pogodba zaradi okupacije Bosne, pri kateri so tudi Poljaki vladni do večine pripomogli, in pa tedanja „pravna stranka“. Nasledki tega bili so, da je liberalno ministerstvo Lasser-Auersperg odstopilo in je današnji kabinet prišel na vrsto.

Predržno bilo bi trditi, da se mora tudi sedaj kaj takega zgoditi, ali kje je človek, ki bi si upal nasprotno trditi, da se to namreč ne more zgoditi? Zgodovina nas uči s svojimi dogodki, da si vzroki in učinki vedno sledé, oziroma se popolnujejo. Prav nič ni nemogoče, da bi grof Taaffe po sklenjeni pogodbi z Madjari rekel: „Naj se pa še kdo drugi ubija, jaz sem se že zadosti!“ ter bi odstopil. Vsaj navada je, da če se večina, ki je vsake vlade desna roka, spremeni, godé se spremembe navadno tudi pri ministerstvu. Prav tako je pa tudi lahko mogoče, kakor smo že od začetka rekli, da, če se razbije „železni obroč“ se državni zbor razpusti, če bi ne kazalo pogodbe z Madjari drugače napraviti, česar

LISTEK.

Kilima - Ndšaro.

(Konec.)

Prvikrat je potovalec hodil iz Moši na snežnik, a prišel je le 3050 m.; sovražni Vakibošovi so ga prisilili, da se je urno moral vrniti. A prišlo je drugače, sedaj so ravno ti „Vakibošovi“ pomagali, da je potovalec prišel do snežnikov.

Potovalec Johnston je uprav zapustil deželo njih sovražnikov imenovanih „Mandara“; sedaj bi bili pa radi imeli darila, Johnston naj bi jim dal nekaj blaga, ki ga je pri sebi imel. Zato so mu dovolili pot skozi njih deželo, smel je svoj šotor postaviti 3000 m. visoko in od tod je hodil naprej. Prišel je 4973 m. visoko, ter je še prestopil pri 4500 m. mejo rastlinstva. Do vrha bi bilo še 730 m. On je bil edini, ki je imel pogum dolaziti tako daleč, njegovi spremljevalci so ga pustili; ni drugače, pre-

bivaleci okoli Kilima - Ndšari hodijo brez obleke, in ljudi iz Zanzibara tudi ni mogel tako toplo napraviti, kakor bi bilo potreba. Do 4000 m. pridejo ondotni prebivalci, da tam kopljejo jame antilopom in bivolom, ker te živali dolazijo, kakor tudi slon, do meje snega. Potovalec piše, da ni mogel priti na vrh, ker te poti ni mogel en dan obhoditi sim in tje, dalje pa ljudi ni mogel dobiti, da bi bili šli z njim na vrh gore, sam pa ni mogel nesti orodja za to potrebne.

Bil je pa tudi skrajni čas, da se je vrnil, njegovi ljudje iz Zanzibara so bolehal na sapniku, drugi so imeli vnetja rebresne mrenice, a vsi so se pritoževali za ozeblinami in kostnico. Ali kako odnesti peté lakomnemu kralju „Maranga“? Zato so morali nastopiti čisto novo pot na jugo-vzhod do „Taveta“, kjer so bili ljudje prizanesljivi. Treba je bilo hoditi po goščavi gozdnega pasa na tej gori. Še le pri 2600 m. visočine prišli so iz pragozda v prijeten kraj in prestavši napade prebivalcev Maraingu dospeli so srečno v Taveta, ki je prebivališče ljudi „Vataveta“ na severju jezera Džipe (Ippe).

Po teh gozdih nahajamo še živali raznih vrst. Opic je 9 vrst, največ je pavianov, klatijo se 15 do 20 skupaj najraje blizu nasadeb, tam škodo delajo, ljudje pa jih ne preganjajo kaj hudo, ker jih jedó. Potem so tudi morske mačke, ki isto uganjajo, za to pa pečenke dajó. A tudi zverí se tam nahajajo; lev je silno pdrzen, še bolj pa se bojé leoparda, ki gré notri do 4500 metrov višočine; domač pes tam je baje abesinski; po ravninah je progasta hijena zelo nevarna zver, po gorah je pa pasasta hijena nevarna, isto tako tudi serval, karakal ali puščavski ris se klati po ravninah. Maček raznih vrst je mnogo, nahaja se tudi ihneumon; mravljar dela svoje rove po ravninah. Slon se nahaja še pri 4000 metrov višočine, a dvorogati nosorožec živi le ob vzhodni gore po goščavi. Cebra se pase v nebrojnih čedah. Neka vrsta prešičev (bradavičarjev) gré na goro do 2500 metrov, bivoli do 4000 metrov, a žirafe so le po nižavah, prav mnogo jih je po dolini ob Ruom. Po ravninah se klati antilopa, v jezeru Džipe pa živi povodni konj.

S tem je končano predržno potovanje na goro

se pa ni bati, ker mislijo nemškoliberalci vlado pri tem podpirati — Slovanom na kljub.

Konec vsega tega je toraj, da kritično, kakor še kmalo ne tako, je ravno pričeto zborovanje. Naj bi se pač nadaljevalo in končalo v blagor in zadovoljnost Avstrije in njen narodov.

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. septembra.

Notranje dežele.

Gospodska zbornica na Dunaji pričela bo svoje delovanje v soboto 2. oktobra in ima na dnevnem redu sledeče predmete: Sporočilo o tem, kar je med tem došlo. Prvo berilo načrta postave o grof Pergenovem realnem fideikomisu gledé vtelesovanja nekterih lastnin. Volitev 9 članov v komisijo za posvetovanje o načrtu postave za zavarovanje delavcev proti nezgodam. Volitev člana v kontrolno komisijo za državni dolg, namesto istopivšega barona Königswarterja. Ustavoverna stranka gospodske zbornice izdala bo po svojem načelniku Schmerlingu izjavo, da se strinja z nemškoliberalno stranko poslaniške zbornice in se vsled tega ne bo vdeleževala volitve.

V Galiciji se je zopet oglašil mož, ki je **današnji položaj poljskega kluba** pošteno osvetil ali z drugimi besedami, bral mu je prav pošteno levite! Poslanec dr. Levakovski je dajal svojim volilcem račun o svojem delovanju v državnem zboru. Rekel je, da ne daje rad takih računov, ker se mu ne zdé umestni in so popolnoma brezvspešni. Volilci naj imajo še toliko in še tako opravičenih želj, kaj se le poljski klub ali vlada brigata za nje! Da je poljski klub tako mrzel do skupne desnice, pravi Levakovski, je vzrok v tem, ker se boji po svoji opoziciji vladi s tem sitnosti delati, da bi je na zunaj oslabil. Vlada pa vse to dobro vé in se za to prav nič ne ozira na nasvete in predloge poljskega kluba, ker dobro vé, da bo vse eno dobro, naj jim kaj stori ali ne, podpirali jo bodo Poljaki vendarle. Levakovski je hudo obsojal poljski klub, da se ni prav nič potegnil za izganjanje brate svoje iz Nemškega, kar bi bil lahko, če bi ne bil tak vladni lizun kakor je. Prav tako ga je obsojal gledé njegovega postopanja v petrolejskih zadevah. Poljski klub se je tukaj vdal vladnemu pritisku na škodo svojih volilcev in domovine. Vlada nikakor ne zasluži podpore, ki jo od desnice dobiva, in to za to ne, ker ni prav nič avtonomna ter desnici nagnjena, temveč skozi in skozi reakcionarna in centralistična. Tudi Levakovski je konečno nasvetoval resolucijo, ktera se je sprejela, da bode poljski klub od slej na dalje vlado le tedaj podpiral, ako se bo ona bolje ozirala na potrebe dežele, kakor se je do sedaj. Ob enem so ga pa naprosili, da naj skrbi za preosnovo pravdoslovstva in pa za to, da se neodvisni časniki ne bodo tako silno pestili po državni oblasti, kakor se to sedaj godi! Dobro Levakovski, dobro! (Poljaki so več dosegli, kakor katerikoli drugi narod v Avstriji. In vendar tem ni prav ta vlada? — Da niso vsega dobili, kar so zahtevali, so morda bolj krive druge okoliščine kakor vlada; kajti v državi niso sami Poljaki, marveč tudi drugi narodi, vsak pa le na-se misli.)

Opravičena nevolja, ki se je po vseh slovanskih časnikih dvignila proti naučenemu ministru zaradi njegovega postopanja na **šolskem polji moravskem**, prisilila je vendar na pol uradno „Presse“, da je svetu povedala, zakaj da je minister Gautsch ukazal pričeto gimnazijo v Priboru (Freiberg-u) s 102 učenci v I. razredu zapreti. „Presse“ trdi, da se je marsikaj skupaj naletelo, kar je ustanovo gimnazije oviralo. V prvi vrsti se je menda pregrešila občina sama, ker se ni držala formal-

nosti, ki so za otvoritev gimnazije potrebne. Glavni vzrok je pa ta, da je Pribor preblizo Valaške Mezeriče in Prerova, kjer imajo tudi gimnazije in se je bilo bati, da bi bili ondašnji gimnaziji zgubili učence po Priborski gimnaziji. Ta je popolnoma bosa. Da je gimnazija v Priboru potrebna, razvidi se že iz tega, koliko se je le v I. razred dijakov vpisalo. Da bi bil pa Pribor preblizo Valaške Mezeriče in Prerova, pa tudi ni res. Le na Severo-Moravsko se ozrimo, kjer Nemci prebivajo, in pogledimo, koliko je ondi gimnazij in realk, ki so si mnogo bližje, kakor je Pribor Prerovu in Mezeriči, pa se vendar ne zgodi nobena nesreča. 200.000 je Nemcev na severni Moravi in imajo 4 velike gimnazije v Olomuci, Moravski Trebovi, v Beli Cerkvi in Kromerizi; dalje 5 velikih realk v Olomucu, Prosnici, Kromerizi, Novem Jičinu in v Moravskem Ostrovu; dalje 2 mali gimnaziji v Šumbergu in Unčovem, ter 2 mali realki v Rimarovem in Sternbergu. Vsega skupaj 13 učnih zavodov. Ali je čuda, če so si Čehe podjarmili, ker so bolje izobraženi? Čehov je v deželi 400.000 duš samo na istočni Moravi, pa imajo do sedaj samo tri učne zavode in sicer: Veliki gimnaziji v Valaški Mezeriči in Prerovem, ter malo gimnazijo v Kromerizi. Toraj gotovo ni tako nepotrebna četrta gimnazija v Priboru, če trinajst srednjih šol za 200.000 Nemcev ni preveč. Pojasnilo je toraj piškavo in bi si ga bila „Presse“ lahko prihranila.

Iz dežela, ki so **pod krono sv. Štefana**, je toliko novega, da bo Tisza na razne interelacije menda jutri, v četrtek, odgovarjal. Kakor se čuje, namerava mož jako odločno povdarjati, da avstro-ogrsko monarhija zasedanje Bolgarije po ruskih četah smatra za nedostojno in popolnoma izključljivo. Ob enem bo Tisza menda tudi povedal, da se naše razmere nasproti Nemčiji niso še nič spremenile. Konečno pa misli tudi politiko bivšega bolgarskega kneza nekoliko v roko vzeti, od ktere strani, še ne vemo. Delegacije se snidejo 4. novembra. Za posvetovanje skupnega budgeta bo le še ena sama seja pod predsedništvom cesarjem. Sploh letos skupne ministerske konference niso imele nikakega definitivnega uspeha in tudi ministra Taafe in Dunajevski nista mogla sporazumeti se z madjarskimi ministri, da bi madjarska vlada poslala svoje zastopnike k carinski konferenci. Madjari pravijo, da ne odjenjajo in naj velja kar hoče! Najbolj pa se repenči državni tajnik Matlekovič. Dunajevski je sicer povdarjal, da Madjari morajo svoje zastopnike na carinsko konferenco poslati, ker carinska in trgovinska pogodba tako zahteva. Ondi se nadja Dunajevski vso petrolejsko zadevo v red spraviti.

Vnanje države.

Zakaj da **poslanec sv. stola** ni še odšel na Kitajsko v Peking, zvedelo se je še le sedaj natančno. Glavni vzrok je ta, da bi se ne kalile sedanje strpljive razmere med Vatikanom in Parizom. Kakor je znano in je naš list v tej zadevi že večkrat pisal, nameravali so v Vatikanu razvoj misijonov v istočni Aziji s tem pospeševati, da bi jih bili odtegnili francoskemu protektoratu, ki je misijonom in krščanstvu sploh na veliko škodo. Francoska vlada je to zvedela in je takoj v Rim pisala, da nikar cerkvenega zastopnika v Peking pošiljati, ki bi imel značaj diplomatskega poslanika. Če že morajo na vsak način koga ondi imeti, naj pošljejo tjakaj kakega cerkvenega zastopnika, ki bo sam stal pod francoskim varstvom. S tem bi pa ne bilo nič pridobljenega in se v Rimu na ta predlog tudi ozirali niso. Francoska vlada vidoč, da nič ne opravi, jela je doma skrbeti, da je z raznimi spletkami in grožnjami francoske katolike na svojo stran pridobila, po drugi strani so pa republikanski listi sami jelnestrljivo sovražno proti papežu pisali, kako da je jel francoske koristi v daljni Aziji spodkopavati. Res se je nekaj škofov in drugih katoliških velikašev obrnilo do sv. stola s prošnjo, da naj nekoliko počakajo z odpošiljanjem omenjenega poslanika v Peking. Sicer je lahko mogoče, da bi republika priliko porabila in bi jela narod proti

cerkvi hujskati, češ, da je narodnosti sovražna, kar bi ji izvestno ne bilo na korist. Dalje se je francoska republika zagrozila, da kakor hitro bi Rim svojega cerkvenega poslanca v Peking poslal, poklicala bo republika svojega poslanca iz Vatikana domú, odpovedala bo konkordat, ter bo ob enem zahtevala takoj tudi ločitev cerkve od države, opirajoč se na nevarnost prve za narodnost. Sv. oče niso hoteli dati povoda novemu preganjanju katoliške cerkve na francoskem in so za to rajši odposlanje svojega poslanca za nekaj časa odložili. Med tem je pa Freycinet, francoski prvi minister, še bolj nesramen postal. Sedaj že zahteva, da poslanec, ki ga misli Vatikan v Peking poslati, ne sme imeti diplomatskega značaja, da mora stati edino le pod francoskim varstvom in da se mora Vatikan sploh odpovedati misli na diplomatsko zastopstvo v Pekingu. Tega pa v Rimu nikakor ne morejo sprejeti in za to čakajo vgodnejega vremena.

Na **Ruskem** je javno mnenje zaradi Bolgarije in njenega zasedanja že razcepljeno. Listi šovinistične barve so vsi kar od kraja za okupacijo, trezno misleči jo pa odsvetujejo. Najbolj odločno med temi proti okupaciji pišejo „Petersburgskija Vedomosti“ pripravljajoč se z „Nov. Vremja“. „P. V.“ vprašajo: „Ali naj mar Bolgarijo Bolgarom vzamemo in sebi priklopimo, če že od daleč vidimo, da nas ne marajo? Ali naj res napokamo tjakaj naših čet in namašimo notri naših okrajnih glavarjev? Ali naj se res sile poslužujemo? Ne! To bi nam le škodovalo! Iz Bolgarije novo rusko pokrajino delati, bila bi najbolj nesrečna ideja, kar bi jih sploh kedaj imeli. Ruska uprava bi prišla ondi v nasprotje z mogočno protirusko stranko, ktero bi morali takoj pričiti zatirati, na skrivnem bi pa vendar vedno proti nam rovala. Bolgarija bi vsled tega za nas prava Ahilova peta postala. Gospoda Stambulov in Karavelov iz Bolgarije prognana, bila bi mnogo mogočnejša, kakor sta, ker bi jima preganjanje mnogo pripomoglo do še večje popularnosti. Edino tedaj bi smeli naši vojski Bolgarijo začasno zasesti, če bi se ondi res neredi pričeli.“ Iz tega smemo sklepati, da Rusija ne misli v resnici na okupacijo, toraj se nam tudi ni bati avstrijsko-ruske vojske, ktere bi pa tudi tako ne bilo, od kar je Bismark rekel, da bi nas v takem slučaju na cedilu pustil. Avstrija vendar ni tako neumna, da bo na svojo okro proti Rusu hodila, če dobro vé, da bi nič ne opravila. Pri tej priliki ne smemo zamolčati, da tudi Bismark ni popolnoma trdosrčen, temveč bi nam še proti Rusom pomagal, če bi Avstrija z Nemci pragmatično unijo sklenila, t. j., če bi se Avstrija Nemčiji podvrgla ali, kakor Nemci to pravijo, če bi se kar najtesneje z njo zvezala. Za to ceno, bi šel Bismark z nami proti Rusom. No, naj le ostane rajši, kjer je, tamkaj v svojem Varzinu. Nam je ljubša polna Bolgarija samih ruskih kozakov, kakor pa Avstrija nemških „pickelhaub“. Za to ceno Avstrija ne bo imela nikdar z Rusi vojske, dokler je še kaj Slovanov v Avstriji.

Na **Španjskem** vojaških uporov ne bo poprej konec, kakor še le tedaj, kadar bo Francoska svojo mejo španjskim republikanskim kolovodjem zaprla. Tega pa francoska republika menda še ne misli storiti. Vsaj najnovejši koraki nič na to ne kažejo. Po najnovejšem vojaškem uporu v Madridu obrnil se je španjski poslanec Albareda v Parizu do francoske vlade, da naj izžene španjskega republikanca Zorillo, ker je dokazano, da je on najnovejšo ustajo oživel. Kakor se vidi, je Albareda zastoj zahteval Zorillov izgon, kajti večina francoskih sedanjih ministrov mu je jako prijazna. Med temi je Freycinet in še trije drugi ministri, ki bi menda rajši odstopili, kakor pa dovolili izgon Zorillo iz francoske zemlje, ki mu je za podpihovanje svoje stranke tako priročna in ugodna, kakor nobena druga. Španjska meja namreč ni tako daleč in po železnici s Parizom združena; francoska vlada pa tudi nič ne reče, če španjski rovarji Zorillo obiskujejo, kjer naročila prejemaajo za bodoče postopanje. Da španjski kabinet s francoskim ne bo zadovoljen, je jasno, toda kaj se Francozje za to brigajo! Tukaj se tudi ni prej boljših razmer

Kilima-Ndšaro. Potovalec je hodil po poti iz Taveta proti jezeru Džipe; to jezero je v nekdanjem žeknu ognjenika Kilima-Ndšaro, vendar je v njem veliko rib (somov in karpov), tudi se najdejo povodnji konji in krokodili; voda stoji v tem jezeru in je umazano-zelena gorka tekočina. Na njegovem južnem bregu je imel potovalec zadnji pogled na goro z dvojnati vrhom, prišel je pa tudi v deželo mrzlic; kakor brž so namreč iz višave prestopili v nižavo, se jih je takoj mrzlica prišla. Kibo, najvišji vrh Kilima-Ndšaro je visok po Johnstonu 5733 metrov ali 17.628 par. čevljev; po baronu Deckenu 5703 metrov.

Kako pa je priroda v teh krajih, kaj sta našla potovalca? Na najnižem pobočju gore so palme. Johnston je našel edino vrsto divjih datelnov (Phoenix) v znožji gore, po ravnini pa raste več vrst palm, med drugim posebno „Borassus flabeliformis“. Spodnja brda te gore spominjajo zaradi lepega zelenja bolj na kraje južne Anglije, kakor na tropične kraje. Gostolistnasta drevesa venčajo

gorske vrhove, ali pa so po dolinah tako gosta, toliko da se ne uduše. Travnate ravnine so pokrite s praproto in z meto, ki se po tleh razprostira. Steze domačinov so tako rekoč obrobljene s praproto in rabudo. Poleg tega je tudi videti aloe in orhidej. Po dolinah z derečimi bisticami raste tudi divja banana.

Pri 1650 metrov višočine neha obdelana zemlja. Pri 1800 metrov višočine stopimo v travnate ravnine, tu in tam je skupina močnih dreves. Nekaj višje za tem je gozd še zmirom lep, a les ni tako izvrsten, ker drevesa niso tako visoka in je pritlično rastlinstvo prav zgoščeno. Drevesa in veje so pokrite z mahom in lišaji. To nam kaže, koliko vlage je na pobočju snežnika; voda se nabira in izliva v reko Ruvu v indijski ocean. Najveličastnejši so praproti, ki se tukaj povzdigujejo nad gost les pri tleh okoli gore in kažejo lepa omela višnjevo-zelene barve.

V višočini 2700 metrov postane les bolj svetel in tukaj se prikazujejo po skupinah rudeče in ru-

mene slamnate cvetke (Strohblumen), lepo rudeče anemone, a kobuljaste cvetice rastejo povsod prav bujno, vmes pa se svetijo perunke.

Pri višočini 2800 metrov jenja strnjen (skupni) gozd, in pride se na livade, kjer je trava v sopeh skupaj, drevesa pa stojé tu in tam skupaj, kakor v kakšnem parku; tudi po viših dolinah do 3599 m. se nahajajo taka drevesa, le njih listje je bolj ru-javkasto-zeleno, po vejah je vse polno mahú in lišaja. Med ptiči je omeniti noja, njegova jajca so domačinom v slast; potem je nek rogoklun (Buccerus cristatus), praznovorni ljudje ga zeló čislajo, ker riga kakor osel in kriči kakor žena.

Dvoživke: V jezeru Džipe se nahaja krokodil, potem je velika gaščerica, varan, ki živi po drevesih in lužah; nahaja se kameleon, in po potokih žabe, a rib nima druga voda, kakor potok ki teče v jezero Džipe.

V deželi „Dzagga“ je nahajal Johnston, v kateri rastejo odsihmal, ko ni več obdelana, razne cvetlice, balsamine, ajbiž, rudečo aloe. To pa čebele od daleč

nadjeti, kakor še le, če bi se na Francoskem na republikanskih razvalinah monarhija ustanovila. Takrat še le dobila bi tudi na Španjskem monarhična ideja trdnjejo zaslobo, kajti rogoviležem bi takoj pravih tal zmanjkalo za daljše rovanje. Monarhični ministri na Francoskem bi nikakor ne trpeli v svoji deželi rovarjev, kakor jih sedaj republikanski trpijo. Za to lahko rečemo, da se bo na Španjskem monarhija še le takrat prav dobrotrdila, kedar se v sosedno Francosko monarhijo povrne, poprej pa ne, ker bodo hujšači in prekucuhi tako dolgo vedno prosto pribezališče imeli na Francoskem, dokler bo republika zapovedovala.

Izvirni dopisi.

Iz Vodice, 28. septembra. Pogorela so v torek proti poldnevju gospodarska poslopja v Repnjah gospodarjem: Janezu Preša, Matevžu Kristanu, Jan. Sodniku in Francetu Oblaku, poslednjemu tudi hiša. Kako se je vnelo, nihče ne vé. Vsem tem gospodarjem pogorela so pred dvema letoma vsa hišna in gospodarska poslopja, dvema izmed njih pogoreli ste hiši in gospodarska poslopja v teku osmih let že v tretje.

Ponesrečeni so usmiljenja vredni in pomoči zelo potrebni.

Iz Podkrajja, 28. sept. Po odhodu čast. g. Vidergarja, sedanjega župnika Šentjurskega, kateri je v naši občini v blagem spominu, vzdihovala je osamela podkrajška cerkev dolgo brezvspešno po novem ženinu. Britko smo pogrešali osiroteni občani duhovnega očeta in varuha, tembolj, ker nam je najbližnja (colska) cerkev precej oddaljena in za dve občini premajhna. Lahko je toraj umeti naše burno hrepenenje, da bi se nas mili Bog in naš prevzvišeni vladika usmilil in poslal zapuščeni čedi toliko zaželjenega pastirja. A nebo bilo je videti zaprto našim vzdihom in vročim prošnjam, morda zato, da bi v tej dolgi dobi osamelosti tembolj spoznavali ceno duhovnega pastirja. Slednjič, po štirimesečnem čakalju počil glas, da je novi kurat za Podkraj že imenovan in sicer č. g. Miha Koželj, kaplan Kotsanski. Vest se je obistnila: splošna radost zavladala je po naši občini. Nestrpno pričakovali smo 14. sept., na kateri dan je bil napovedan prihod novega pastirja. Med tem nismo držali križem rok; cela občina, vse vasi tekmovala so med seboj, da vsprejmejo željno pričakovanega, kolikor nam naše skromne razmere dovolijo, ljubeznjivo in pristrčno. Okinčali smo toraj cesto od kraja vasi do cerkve z maji, zastavami in čveterimi slavoloki, na katerih so primerni napisi tolmačili, kar so čutila naša srca.

Krasen dan 14. sept. — bil je torek — našel nas je v praznični obleki. Ko se je približala ura prihoda, zbralo se je vse občinstvo ob cesti, kajti vsakdo želel je viditi prav od blizu svojega novega duhovnega vodnika. Naš obče priljubljeni g. učitelj, Fr. Kalin, — ki je sploh vodil priprave za sprejem s požrtovalnim trudom, za kar mu bodi tu izrečena srčna zahvala — uvrstil je šolsko mladino ob obeh straneh ceste, deklice v beli, vse pa v praznični obleki. Med tem pomikal se je voz s predragim pastirjem proti Podkrajju. Spremljal je svojega novega soseda čast. g. Lenasi, Colski duhovni pastir. V višenski vasi, kjer so vrli Višenjčanki postavili lep slavolok, pozdravi prišleca kaj lepo starašina g. J. Bajek. Pičle pol ure potem zagrmé topiči v Podkrajju,

sem privabi. Da dobé medú, privežejo domači na drevje podolgaste truzice iz skorje, čebele notri satovje napravijo in medú nanosijo. V Izhodni Afriki se nahajajo povsod pri vaséh take truzice.

V Afriki se pa nahajajo ljudje, ki povžijejo to, kar levom ostane, ker so preslabi, da bi umorili kako žival, čakajo, da lev žival umori. Ko se potem najé in pit gré, pa pridejo taki ljudje in pospravijo, kar mu je ostalo. Johnston pripoveduje, da je prišel do prostora, kjer je bilo videti, da se je lev gostil, kar vidi, da nekdo od tam odhaja. „Ali pa lev nikoli ne pride nazaj in ne umori ljudi“, vprašal je Johnston spremljevalce; a ti so rekli: „Nasiten lev ne napada ljudi.“ Zgodí se pa, da te ljudi, „Massai“ imenovane, spremlja cel trop skopcev in vran. Pod drevjem se namreč gosté „Massai“ z ostanki levove pojedine, a te roparske ptice pa čakajo na to, kar ostane ljudem.

med zvonjenjem vstavi se voz pri prvem slavoloku in — željno pričakovani stal je med nami! V imenu občine pozdravi ga podžupan Podkrajjski in podpredsednik krajnega šolskega sveta g. Sajevec. Ginjeni poslušali smo odzdrav slavljenčev, ko nam je zagotavljal, da hoče pasti svojo novo čedo z hrano zdravih nauk, ter skrbno voditi proti nebeškemu kraljestvu. Ko pozdravi novega podžupnika še g. učitelj v imenu šolske mladine, pristopi učenka in mu z lepim pozdravom izroči šopek svežih cvetic v znamenje udanosti otroških src. Po tem ginjačem prizoru napotimo se v cerkev, ki se je praznično oblekla k vsprejemu svojega ženina. Pri ustupu oglasijo se orglje in pevci zapoje: „Novi župnik bod' pozdravljen“. Za tem blagoslovi novi pastir prvokrat z Najsvetejšim svoje ovčiče, ki se na to polne zadovoljnosti in radosti vrnejo na svoja domovja.

A čakal nas je še drugi del slavnosti, ko se nam je predstavil novi duhovni pastir v nedeljo 19. sept. Zgodaj v jutro že pozdravljalo je pokanje topičev in zvonjenje veseli dan. Ob 10. uri čakala je že šolska mladina s svojo zastavo pred duhovnijo in upeljala novega podžupnika v sprevedu v prenapolnjeno cerkev, kjer smo po dolgem odmoru zopet imeli srečo udeležiti se sv. opravila. Iz prsi zbrane črede pa so puhtele iskrene molitve proti nebu v zahvalo Stvarniku, da nam je poslal pastirja, kateri si je že v prvem začetku pridobil srca naša.

Daj Bog, da ta čut ljubezni in udanosti, ki veže danas verno občino s svojim novim pastirjem, ostane nespremenjen; potem bode beseda njegova našla ravno pot v naša srca, potem bode delo in trud njegov v duhovnem vinogradu, katerega mu je v obdelovanje izročil Gospod, obrodil obilen sad. To je danes in bode vselej naša vroča želja, a nebo daj svoj blagoslov, da se vresniči! Tršivski.

Iz Loškega Potoka, 27. sept. (Javna zahvala in prošnja.) — V toliki stiski, v kateri se znajdemo, je pač tolažilno za človeka, če nam kdo priteče v naši bédi na pomoč. — V prvi vrsti se mi je najtopleje, v svojem in v imenu cele mi izročene fare, zahvaliti se našemu blagodušnemu in za blagor Kranjske unetemu, preblagorodnemu gosp. baronu Andreju Winklerju, deželnemu predsedniku, da je sl. dež. odboru stavil predlog, za uboge in po kolero ponesrečene Potočarje dovoliti 150 gld. podpore, ktere je sl. deželni odbor tudi voliti blagovolil.

Blag. gosp. Teodor Rudež, c. kr. notar v Ljubljani je blagovolil tudi podeliti 20 gld. za uboge naše fare. Vsem izrekam tu najtoplejšo zahvalo. — V dušnih rečéh mi je vsled lastnega nagiba po preč. knezo-škofijskem ordinarijatu semkaj v pomoč poslan bil č. g. Peter Ogrin, kaplan v Trnovem pri ilirski Bistrici. — Kdor vé, kaj se pravi s kolero opraviti imeti, vé tudi, da se to pravi žrtovati se za blagor človeštva. Ta gospod mi je poslan bil na pomoč in je prišel semkaj 7. septembra; po svojem preč. gosp. dekanu bil je pak včeraj 26. sept. poklican na svoje mesto in danes 27. sept. je gosp. Ogrin tudi odšel. Bil mi je toraj ta gospod v pomoč 20 dni. Pristrčna mu hvala za njegovo trudapolno delovanje.

4. oktobra bode 2 meseca, odkar je prišel k nam okuženi Flak. Precej dni, od danes nazaj, se je kolera samó sem ter tje še javila, in trdno upanje smo imeli, da se bo skoro poslovila od nas. Toda danes 27. sept. se je zopet pojavila v Travniku, kjer je bilo že vse mirno, ter z vso silo oklenila se prav trezno živečega, pridnega, mladega gospodarja. Šel je sinoči še čisto zdrav spat, a ob 4. uri zjutraj jelo ga je že viti in krčiti in že pred mašo dejal sem ga čisto v nezavednosti v sv. olje. Drug slučaj se je zopet danes primeril v Šegovi vasi, v ravno tisti hiši, v kateri je včeraj umrlo za kolero dekletce in bo danes pokopano. Bojimo se toraj zopet novih smrtonosnih slučajev.

Danes je v Šegovi vasi vse pri delu, da se cela vas čisto osnaži, vsi prostori desinficirajo.

Za uboge smo pa po vaséh napravili kuhnje. Vsi ubogi in revni, ki prebolijo, dobé iz podeljenega denarja vsaki dan opoludne mesno juho, nekoliko mesa, 2½ kr. hruha in ¼ litra vina. Na ta način, mislimo, kolikor toliko v bran postaviti se razširjenju kolere, če lačne in revne bivše za kolero bolne z zdravo in krepko hrano nasitimo.

Toraj bi pač veliko delo usmiljenja storil tisti, kteremu je Bog dal premoženja, če bi hotel morda priti našim ubogim na pomoč. Vsaki dar se bode z veliko hvaležnostjo sprejel. Posebno mi pa krvavi srce, če pomislim, kaj bo, ako naši ljudje zaradi kolere ne bodo smeli iti običajno proti Ruskem in

drugam služiti si vsakdanji kruh. Gré jih pa na stotine vsako leto. Ako se to zgodi, potem imamo pa najhujši glad čez zimo. Usmili se nas toraj Bog in dobri ljudje!

Anton Žgur, župnik.

Iz Celja, 26. septembra. (Roparski umor.) Pri tukajšni c. kr. okrožni sodnji vršila se je protna obravnava zoper Franceta Krošelna in pajdaše zavoljo ropa, roparskega umora in raznih tatvin.

Sodišču je predsedoval c. kr. deželne sodnije svetnik gosp. dr. Gallé, zatožbo je zastopal državni pravdnik g. dr. Gerčar in dotične zatožene je zagovarjalo pet tukajšnjih odvetnikov.

Na cesti od Brežee na Bizeljsko stoji samotna hiša, v kateri je lastnica z deklico in hlapcem stanovala. Sploh je bilo znano, da Mica Pall, ktera je hišo in zemljišče posedovala, veliko denarja doma shranjenega ima. Zarad tega sta jo Franc Krošel in Martin Cizel 18. oktobra 1885 napadla, da jo oropata. Oba sta se s puškama oborožila in si obraze s sajami namazala. Krošel je s svojo puško v veži deklo na tla pobil, in jo tiščal, da se ni mogla gani, Cizel pa Mico Pall, ktera je iz postelje skočila, z vinjekom trikrat čez glavo vdaril, jo v izbo vlekel in ji s smrtjo grozil, če mu denarja ne dá. Da bi se smrti rešila, je Mica Pall njima ves denar v znesku blizo 69 gold. izročila, s katerim sta roparja odšla.

Kmalu potem — 28. novembra 1885 — so Franc Krošel, Martin Cizel, Jože Ogorevc in Janez Ogorevc, vsi oboroženi, zopet k Pallevi hiši prišli z namenom, gospodinja umoriti in oropati. Bilo je opolnoči. Janez Ogorevc se je pri hlevu vstopil, da je stražil, Cizel v izbo, v kateri je hlapec spal, skozi okno vstrelil, in Franc Krošel skozi okno v veliko sobo, v kateri je gospodinja spala, s svetilnico posvetil. Vsled strele je Mica Pall iz postelje skočila in proti vratom bežala. Ali komaj je do vrat dospela, je Jože Ogorevc s puško v šipo bušil, Mici Pall v prsi pomeril in sprožil. — Mica Pall se je mrtva na tla zgrudila in na tleh obležala. Roparji so zopet puške nabasali in na hišne duri hiteli, da bi jih ulomili in v hišo prišli, k sreči pa je hlapec še o pravem času na dilje dospel in tam na pomoč klicaje z revolverjem streljal, ter na ta način roparje odgnal.

Ta dejanja, kakor tudi vse tatvine, katerih so bili zatoženi, so Krošel in pajdaši večinoma obstali. Obravnava je trajala dva dni. Vsled izreka protnikov, katerim je bilo stavljenih 38 vprašanj, so bili Jože Ogorevc k smrti na vislicah, Franc Krošel v težko ječo na vse žive dni, Martin Cizel v težko ječo na dvajset let in Janez Ogorevc v težko ječo na deset let obsojeni.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dolge.)

Osebito se opozarja na naslednje točke:

A. Vprašanja o kreditnih razmerah firm na Balkanu, v orijentu, Rusiji, Španiji in prekomorskih deželah naj se stavijo naravnost dopovedne pisarne (Informations-Bureau) Dunajske trgovinske in obrtne zbornice, ktera velja v takih zadevah kot osrednji urad za dežele v državnem zboru zastopane, in ima naslednji program:

1. Dolenje-avstrijska trgovinska in obrtna zbornica ustanovila je v svoji pisarni po strogo trgovskih načelih pozvedbeno pisarno za izvoz in uvoz kot središče za kronovine in dežele v državnem zboru zastopane.

2. Pozvedbena pisarna ima namen za vse cislitvanske trgovce in obrtnike posredovati naslednje naloge:

- a) pozvedovati o firmah v Rusiji, v podunavskih deželah, v orijentu, v Španiji in Portugalu ter v prekomorskih deželah;
- b) razširjati poročila o bankrotstvu iz podunavskih dežel in iz orijenta;
- c) imenovati inozemske pravne zastopnike, da iztirjajo zaostale terjatve ali da zastopajo v pravnih preprih in bankrotih ali opletih;
- d) imeti v prigledu firme gotovih vrst na vnanjih tržiščih.

3. Vprašanja o sposobnosti za kredit pri firmah, o pravnih zastopnikih in o imenovanji firm, ktere se nahajajo v pod § 2. a) imenovanih deželah in krajih, stavijo naj se do prvosedstva dolenje-avstrijske trgovinske in obrtne zbornice, in došla

pojasnila se bodo izdala tudi od prvosedstva vprašajoči stranki:

Dopisovalec, oziroma oni, kateri je pozvedbeni pisarni dal pojasnilo, se nikdar ne imenuje in tudi za dano pojasnilo se ne prevzame nikako poročilo.

Čiste stroške mora povrniti vprašatelj.

Zbornično predsedstvo je tudi pooblaščen, če bi bilo treba, razen tega za vsako dano pojasnilo določiti in pobirati pristojbine v znesku do 50 kr.

Pri vdobavljanju pojasnil se bode pozvedbena pisarna posluževala posredovanja c. in kr. avstro-ogerskega konzulata, eventualno zaupnih firm.

4. Da se izvedejo imenovani posli, pomnožila bode dolenje-avstrijska trgovinska in obrtna zbornica svojo pisarno z jednim jezikov zmožnim, trgovinsko naobraženim uradnikom.

Ta se kot pozvedbeni vpisovalec zapriseže; podrejen je vsakočasnemu zborniškem predsedstvu in zborniškem tajništvu ter mora obljubiti najstrožjo molčljivost o vseh v njegov delokrog došlih poročilih ali vprašanih tretjim osebam nasproti; došli originali ostanejo pri pozvedbeni pisarni in so uradna tajnost.

Konečno se še omenja:

1. Vsa vprašanja se morajo postaviti do prvosedstva Dunajske zbornice ter morajo imeti na naslovu dostavek „pozvedbena pisarna“ („Informationsbureau“).

2. Pojasnila se bodo za zdaj dajala brezplačno, povrniti se ima le poštnina in čisti stroški.

3. Da se bode varovala popolna poslovna tajnost in da se bodo razborno dajala pojasnila, je dano popolno poročilo.

4. Posebnim željam interesentov ustrezala bode pozvedbena pisarna po možnosti.

Samo izimno naj se posebno akreditirane firme in korporacije obračajo s takimi vprašanji naravnost do c. kr. konzulatov.

5. Vprašanja o kreditnih razmerah firm v Nemčiji, Franciji, Italiji, Veliki Britaniji in v drugih v delokrog pozvedbene pisarne ne spadajočih deželah naj se le v takih posebnih slučajih do tamošnjih c. kr. konzulatskih uradov obračajo, kadar se drugi privatni pozvedni viri ne morejo rabiti ali ne zadoštujejo; sicer pa z ozirom na dobro uravnano trgovsko zastopstvo in pozvedbene naprave v teh deželah tudi ni potrebno.

6. V vseh slučajih, kadar se vprašanja naravnost do c. kr. konzularnih uradov, bodisi o kreditnih razmerah posamičnih firm, bodisi o drugih trgovskih razmerah, mora biti pismo popolnoma frankovano ter tudi popolna poštnina eventualno v avstrijskih znamkah priložena za odgovor. Kadar se to ne spolni, se vprašalec ne sme pritoževati, da ni dobil odgovora.

7. Opominja se, naj se blago, katero se pošilja v Švico, natanko zaznamova.

8. Opozarja se na v „Avstriji“ priobčena poročila gledé navoda o navadah pri indijski trgovini.

9. Naznanja se, da se v Newcastlu (v Veliki Britaniji) priredi mednarodna razstava rudarskih pridelkov, strojev in drugih industrijskih izdelkov. (Dalje prih.)

Domače novice.

(Cesarjev god) praznoval se bo tukaj dné 4. oktobra s slovesno pontifikalno službo božjo, katero bo imel premil. knezo-škof dr. Misija ob 10. uri v stolni cerkvi. Vdeležili se je bodo vsi vojaški in civilni dostojanstveniki.

(Bogoslovne šole) v Ljubljani se pričnejo dne 5. oktobra. Oglasiti se je treba 4. oktobra dopoldne.

(Državni poslanci) odšli so včeraj na Dunaj v državni zbor.

(Pogreb) državnega poslanca gosp. Adolfa Obreze je bil včeraj popoldne v Cerknici in jako slovesen. Ljudi je pridrlo od blizu in daleč ljubemu ranjkemu poslednjo čast skazovat, da jih je bilo vse gosto. K pogrebu prišli so tudi slovenski odličnjaki gg. deželni predsednik baron Winkler, državni poslanci kanonik Klun, V. Pfeifer in dr. Josip Poklukar, cesarski svetnik Murnik in okrajni glavar grof Pače. Pokopavali so ga štirje duhovniki. Peveci zapeli so mu pod vodstvom g. Gerbeca tri žalostinke: eno pred hišo, drugo v cerkvi, tretjo

pri zevajoči jami. Vencev je dobil 26. K poslednjemu počitku spremila ga je tudi ondašnja šolska mladina. Ranjki Obreza je svojo dolžnost kot državni poslanec zvesto spolnoval, prav po želji našega naroda. Bog naj mu povrne ves ta trud in večna luč naj mu sveti.

(V Travniku) Loške Potoške fare včeraj zjutraj 27. t. m. oboleli mladi mož umrl še tisti dan ponoči za kolero. Isto tako tudi en otrok v Šegovi vasi, v kateri so od obolelih 4 oseb, umrle že tri.

(Prodaja goveje živine) žlahtnega plemena bila je minuli četrtek v Postojni. Ondašnja podružnica kmetijske družbe kupila je dva junca, Vipavska tudi dva. Posamič kupila sta ju tudi gg. P. Dekleva, župan iz Košane in F. Marn iz Planine. Naprodaj je bila tudi ena telica in to je kupil g. J. Dekleva iz Postojne.

(Nov most) čez Lahinjo pri Gradacu na Dolenjskem izročili so 28. t. m. javnemu prometu. Most se nahaja na okrajni cesti Črnomelj-Metlika in je lastnina Črnomaljskega političnega okraja, ter je veljal 9450 goldinarjev. 2000 glđ. je k temu pripomogla dežela.

(Obsojeni pred tukajšnjo porotno sodnijo) so bili v soboto zvečer zaradi velikanske goljufije: Jan. Pintar na 6 let hude ječe, poojstrene s postom na mesec; Miha Demšar štiri mesece hude ječe; Minka Demšar dva meseca hude ječe, poojstrene s postom na 14 dni. Dijak Benedik, ki je goljufom pisma pisal, dobil je tudi 8 dni zavora.

Telegrami.

Dunaj, 29. sept. Pričevši državni zbor, se je Smolka toplo spominjal smrti Obresove. Novi poslanci, med njimi Gregorec, storili so obljubo. Baquehem naznanil je, da se je proračun za državne železnice prekoračil za pet milijonov. Dnevni red vršil se je brez ugovorov izvzemši volitev gorenje-avstrijskih velikih posestnikov. Greuter zdrav došel, Clam Henrik pride v treh dneh. Superrevizija trase dolenjske železnice je dovoljena.

Dunaj, 29. septembra. Poslaniška zbornica. Trgovinski minister prednaša vtemeljen vladni predlog, da naj bi se z večjo potrebščino državnih železnic l. 1881 do 1885 postopalo po ustavnem potu. — Heilsberg je interpeliral Taaffeja zaradi avstro-nemške zveze in ga je vprašal, če bi ne bil pri volji po nedvoumni izjavi razne govornice za ničeve izmišlotine proglasiti.

Trst, 28. sept. Od včeraj pa do danes zbolela sta v Trstu 2 za kolero, umrli so pa 3.

Budapešt, 28. sept. Liberalna državno-zborska stranka sprejela je načrt postave o podaljšanju carinske zveze.

Toulouse, 29. sept. Feycinet imel je govor z veliko pohvalo sprejet, v katerem je povdarjal kot glavne točke sedanjega vladnega programa sledeče: Preosnovo vojaštva, zboljšanje financ, pregled fiskalstva, olajšave pri industriji in poljedelstvu, zboljšanje delavskega položaja. Francoska si prav odločno in odkritosrečno miru želi, nič manj pa neče zanemarjati svojega stališča kot velesila, svojih koristi, ter časti in dostojanstva dežele. Gledé naselbin morajo se ohraniti dosedanja posestva in v plodonosne spremeniti. V notranji politiki mora vlada napraviti postave, s katerimi bo odločno zatirala vsakojako rovanje.

Umrli so:

26. sept. Maks Berdajs, delavčev sin, 1 mes., Reber št. 9, Atrošja.

Tuji.

27. septembra.

Pri **Matiču**: Hellferich, Felle, Schwarzer in Kellermann, trgovci, z Dunaja. — Pavel Schmidt, trgovec, iz Štira. — J. Virant, župnik, iz Mohora. — Henrika Pfeifer, zasebnica, iz Trsta.

Pri **Stona**: Janez Danzer, trgovec, z Dunaja. — Aur. Makasevig, uradnikova soproga, iz Bihača. — H. Greisnig, trgovec, iz Rathenova. — Matija Wagonik, trgovec, iz Račaha. — Franc Majdič, trgovec, iz Mengša. — Julij Schulz, gledališni vodja z družino, iz Ljubljane. — Leopold Zanaldi, poročnik, iz Ljubljane. — E. Ralli, zasebnik z družino, iz Kalkute. — A. Lutrari, zasebnik z družino, iz Trsta. — Guido Dolschein, dijak, iz Gorice.

Pri **Južnem kolodvoru**: Franc Gogala, uradnik, s soprogo, iz Kranja. — Depolt, Dejak, Falcam in Matasa, za-

sebniki, iz Trsta. — Avgust in Ferdo Edelmann, natakarka, iz Ljubljane.

Pri **Tavčarji**: Matija Krdani, stotnik, iz Celja. — Dr. Elia in Osterman, zasebnika, iz Gemona. — Mediano, zasebnik, z družino, iz Trsta. — Jožef Berčič, zasebnik, iz Zare.

Pri **Avstrijskem caru**: Ana Kuželjk, uradnikova soproga, iz Celja. — Ferd. Kokeil, učitelj, iz Terbovelj. — J. Kokeil, cestni nadzornik, iz Tržiča.

Pri **Virantu**: Franc Trevn in Mart. Dežela, posestnika, iz Idrije. — Janez Brenc, župnik, iz Št. Jurja. — Lapaine, učitelj, iz Ribnice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm toplomera po Celziju			
28. 7. u. jut.	744-70	+ 4-6	brezv.	megla	0-00
28. 2. u. pop.	743-24	+17-4	sl. jzap.	jasno	
9. u. zveč.	743-08	+11-8	sl. jzap.	jasno	

Zjutraj megla, kasneje jasno in nekoliko vetra, jasna noč. Srednja temperatura 11-3° C., za 2-5° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

29. septembra

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 90 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	84 " 80 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	116 " 70 "
Papirna renta, davka prosta	100 " 25 "
Akcije avstr.-ogerske banke	861 " — "
Kreditne akcije	276 " 70 "
London	125 " 45 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 95 "
Ces. cekini	5 " 95 "
Nemške marke	61 " 57 1/2 "

Zahvala.

Prečast. gospod župnik Jožef Lavtižar blagovolil je vse še ne prodane iztise od izvrstno v pravem cerkvenem duhu po njem zložene maše: „Missa Statuit ei Dominus“ podariti tukajšnjemu Marjianišču.

Za ta velikodušni dar izrekam blagemu skladatelju javno najiskrenejšo zahvalo, ob enem naznanovaje, da se od slej cena iztisa zniža na 70 kr., da se vsim orglavcem toplo priporočano to delo preje v denar spravi.

V Ljubljani 27. sept. 1886.

Dr. Anton Jarc,
preds. Vincenc. družbe.

Št. 15357.

Razglas.

V smislu § 6. postave z dné 23. maja 1873, (št. 121 drž. zak.) se naznanja, da bo prvotni

imenik porotnikov za 1887. leto od 1. do 8. oktobra letos

v magistratnem ekspeditu izpolnjen, da ga vsakdo lahko pregleda in v tem času tudi poda svoje ugovore. Porotniškega posla so po § 4. imenovane postave oproščeni:

1. tisti, ki so že prestali 60. leto svoje dōbe, za vsegdar;
2. udje deželnih zborov, državnega zbora in delegacij za čas zborovanja;
3. osebe, ki niso v dejanski službi, pa so podvržene vojni dolžnosti za ta čas, ko so poklicane k vojaški službi;
4. osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in ranocelci in tako tudi lekarji (apotekarji), ako uradni ali občinski načelnik za-nje potrdi, da jih nij moči utrpeti, za sledeče leto;
5. vsak, kdor je prejetemu poklicu v enem porotnem razdobji kot prednji ali namestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega leta po pratiki.

Mestni magistrat Ljubljanski

dné 26. septembra 1886.

(1)

Podobe

tiskane v oljnatih barvah, velikosti 39×51 cm. v 100 raznih predmetih na papirji ali kartonu prilepljene, na prodaj s trgovcem, slikarjem, zasobnikom po 16 kr. (dobivajo se tudi večje mere.) Kdor jih vzame več, se mu odpustijo zdatni odstotki. Razpošilja jih

Franc Mock,

VII. Siebensterngasse 46, 7. Stiege, Thür 5,
Wien.

(2)